

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد نجف آباد

دانشکده هنر، معماری و شهرسازی
گروه معماری

روش تحقیق معماری

Research Methods in Architecture

شهاب کریمی نیا

مهرماه ۹۴

- ۱- مقدمه (کلیات، جایگاه، اهداف، انواع، لزوم انجام و اعتبارسنجی پژوهش علمی)
- ۲- تعاریف اصلی (علم، تئوری، فرضیه) - انواع منابع علمی
- ۳- پژوهش در معماری - انتخاب موضوع - عنوان تحقیق
- ۴- پیشینه تحقیق، ضرورت، اهداف، فرایند، منابع و ارزیابی آن
- ۵- بیان مساله تحقیق - پرسشهای پژوهش - اهداف تحقیق - چهارچوب پژوهش
- ۶- مدل تحلیلی تحقیق - فرضیه ها، انواع، ساختار و ماهیت آنها - مدلها و متغیرها - محدوده و محدودیتهای تحقیق
- ۷- انواع پژوهش از نظر ماهیت و روش انجام
- ۸- انواع روش پژوهش در معماری - رابطه نظریه با روش
- ۹- گردآوری اطلاعات
- ۱۰- آنالیز اطلاعات
- ۱۱- یافته های پژوهش، نتایج و پیشنهادات
- ۱۲- نگارش پروپزال
- ۱۳- نگارش پایان نامه
- ۱۴- نگارش مقالات
- ۱۵- استفاده از نرم افزارهای کتابخانه دیجیتال و آنالیز اطلاعات
- ۱۶- سخنرانی علمی

جلسه دوم

پژوهش در حوزه معماری – موضوع تحقیق و ارزیابی آن

Researches in Architecture, Research Topic

عوامل زمینه ساز پژوهش در حوزه معماری:

۱- تحولات آموزش در معماری ←

الف) تغییر آموزش سنتی به دانشگاهی
ب) ورود رایانه به حوزه آموزش معماری
ج) توسعه دوره های آموزش عالی در معماری

۲- گستردگی ذاتی حوزه های علمی و هنری مرتبط با معماری

الف) رابطه ذاتی معماری با هنر و علوم دیگر (مجسمه سازی، صنعت، مکانیک،.....)
ب) خلق تخصص های گوناگون و تحولات صنعتی
ج) تمایزها و فصل مشترک حرفه و پژوهش در معماری

۳- پیوند تحقیق و معماری ←

الف) تنوع و گستردگی مخاطبان و ذی نفعان در معماری
ب) تشخیص نیازها و تبدیل آن به برنامه طراحی
ج) رابطه طراح و کارفرما (قبلا رابطه سنتی و مستقیم و هم اکنون رابطه پیچیده و چند حرفه ای)

سابقه پژوهش در حوزه معماری:

تحقیق در تاریخ معماری وجود داشته است.

مثلا انواع قوس، انواع سازه و یا مصالح،.....

مسائل اقلیمی، اجتماعی، صنعتی، اقتصادی ← (تحقیق بر روی صرفه جویی انرژی با توجه به بحران انرژی دهه هشتاد)

در حوزه طراحی ← سامانه و چرخه برنامه ریزی، طراحی و ارزیابی

تحول در تحقیقات معماری و نیاز به ورود دانش مورد نیاز با توجه به رشد صنعتی بعد از انقلاب صنعتی

ضرورت تحقیق در معماری برای ادامه حیات این رشته لازم است

محدودیت کم و پویایی زیاد (بر خلاف رشته های دیگر) اطلاعات نظام دار در مورد پدیده ها و روابط آنها

تدابیر

راهبردها

سامانه های جستجو

برنامه و چهارچوب

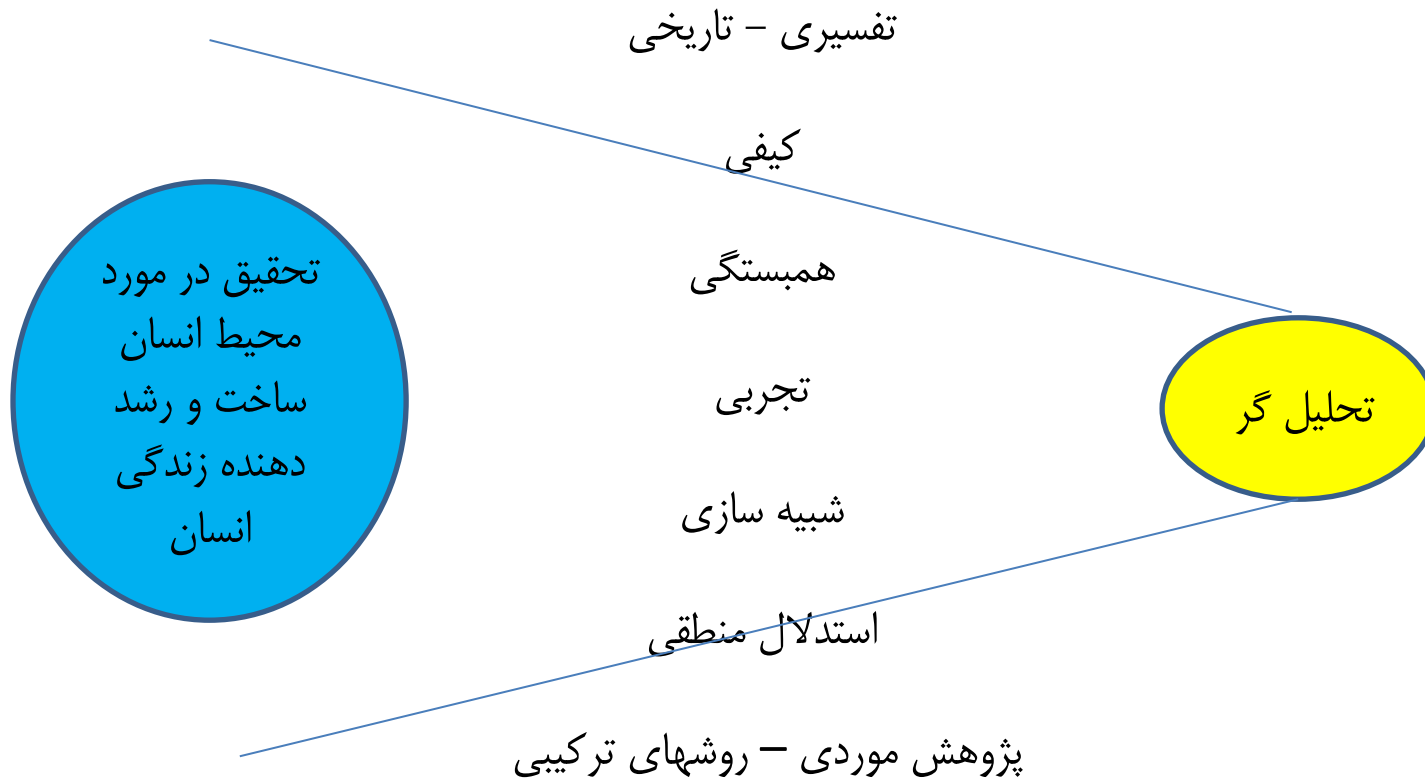
مبدا و مقصد

شیوه های کلی

عملی یا نظری

کمی، کیفی، ترکیبی

پژوهش معماری ممکن است تدابیر و راهبردها را از رشته های دیگر گرفته و آنها را در تبیین دانش کاربرد محیط انسان ساخت برای رشد انسانها بکار بگیرد.

لیندا گروت و دیوید وانگ، ترجمه علیرضا عینی فر (۱۳۹۲)

مراحل انجام پژوهش علمی بصورت کلی:

۱- پی بردن به مساله پژوهش

۲- جستجوی پیشینه تحقیق علمی

۳- تدوین فرضیه

۴- مشاهده و آزمون فرضیه

۵- پذیرش، رد یا تعدیل فرضیه

مشخص کردن حوزه وسیع مورد علاقه پژوهشگر در مرحله اول و سپس یافتن مساله در این حوزه ← انتخاب موضوع تحقیق

برای انتخاب موضوع در یک محدوده نیاز به آشنایی با

اصول و قوانین
نظریه های علمی تشکیل دهنده آن رشته
شناسایی آخرین پیشرفتهای در آن رشته

ویژگی های موضوع انتخابی برای پژوهش:

- ۱- مورد علاقه محقق و جلب کنجکاوی محقق (علاقه بیشتر منجر به انگیزه بیشتر محقق می شود)
- ۲- توانایی و آگاهی محقق در محدوده مورد نظر
- ۳- پژوهش پذیر بودن موضوع
- ۴- نو یا افزایشی بودن و وفاداری به تحقیق دیگران
- ۵- اهمیت و ارزش موضوع: در وضعیت و شرایط کنونی (صنعتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، اجتماعی) اهمیت و اولویت داشته باشد (نیاز جامعه باشد)
- ۶- متناسب با توانایی و امکانات در دسترس پژوهشگر
- ۷- در دسترس بودن منابع اطلاعاتی، مادی و ابزاری
- ۸- وجود توجیه اقتصادی و با صرفه بودن (اثربخشی به نسبت هزینه ها)
- ۹- در نظر گرفتن ملاحظات اخلاقی (عدم توهین به ارزشهای دینی، اجتماعی، قومی،.....)
- ۱۰- امکان همکاری و تعاون
- ۱۱- برآورد مشکلات و خسارات احتمالی
- ۱۲- در نظر گرفتن عامل زمان (تناسب زمان با وسعت موضوع)

ویژگی های عنوان پژوهش:

- ۱- کوتاه باشد (حداقل ممکن)
- ۲- گویایی، وضوح و صراحت
- ۳- بیانگر متغیرهای اصلی
- ۴- نمایانگر حدود تحقیق (زمان، مکان، ابعاد و محدوده مطالعه)
- ۵- مانع بودن (عدم تداخل و نفوذ در محدوده خارج از موضوع)
- ۶- جامع بودن (در بر گرفتن کلیه ابعاد موضوع هدف تحقیق)
- ۷- روشن و صریح بودن و استفاده از کلمات علمی و کوتاه
- ۸- عدم بیان پیش فرض بصورت خبری (پیش داوری نکند)

منابع انتخاب موضوع:

کتاب ها، پایان نامه ها، مقالات، نظریه ها و فرضیه ها، نشریه ها، آثار مرجع، اینترنت، پروژه های تعریف شده پژوهشگاهها، دانشگاهها و سایر سازمانها، موضوعات تعریف شده دولتی

Thank You

